

SİMÜLASYONLARLA ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE SİYASET BİLİMİ

DERLEYENLER

SELİN TÜRKEŞ-KILIÇ, DAMLA CİHANGİR-TETİK

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

SİMÜLASYONLARLA ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE SİYASET BİLİMİ

DERLEYENLER SELİN TÜRKŞEK-KILIÇ, DAMLA CİHANGİR-TETİK

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI 716

SİYASET BİLİMİ 75

ISBN 978-605-399-614-9

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. BASKI İSTANBUL, OCAK 2024

KAPAK RESMİ: VASILİ KANDİNSKI, *BİRKAÇ DAİRE* (1926).

© İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

YAZIŞMA ADRESİ: HACIAHMET MAHALLESİ, PİR HÜSAMETTİN SOKAK, NO:20, 34440, BEYOĞLU / İSTANBUL

TELEFON: 0212 311 64 63 - 311 61 34 / FAKS: 0212 216 24 15 • SERTİFİKA No: 51672

www.bilgiyay.com

E-POSTA yayin@bilgiyay.com

DAĞITIM dagitim@bilgiyay.com

YAYINA HAZIRLAYAN CEM TÜZÜN

KAPAK, DİZGİ VE UYGULAMA GÖRKEK DİDEM ÖZTUNCER

DİZİN GÖRKEK DİDEM ÖZTUNCER

BASKI VE CİLT BİNCAN MATBAACILIK YAYINCILIK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

TAYAKADIN MAH. ULUBATLI HASAN CAD. NO:255 ARNAVUTKÖY İSTANBUL

TELEFON: 0212 401 98 43 • SERTİFİKA No: 72758

İSTANBUL BİLGİ UNIVERSITY LIBRARY CATALOGING-IN-PUBLICATION DATA

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ KATALOGLAMA BÖLÜMÜ TARAFINDAN KATALOGLANMIŞTIR.

Names: Türkşek-Kılıç, Selin, compiler. | Cihangir-Tetik, Damla, compiler.

Title: Simülasyonlarla uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi / derleyenler Selin Türkşek-Kılıç, Damla Cihangir-Tetik.

Description: İstanbul : İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2024. | Includes bibliographical references and index.

Series: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 616. Siyaset Bilimi; 75.

Identifiers: ISBN: 9786053996149 (paperback)

Subjects: LCSH: International relations --Research. | International relations --Vocational guidance. | International relations --Study and teaching. | International relations --Simulation methods. | Political science --Research. | Political science --Vocational guidance. | Political science --Study and teaching. | Political science --Simulation methods. | Political science --Decision making --Simulation methods. | Simulation games in education.

Classification: LCC: JZ1237 .S56 2024

**SİMÜLASYONLARLA ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE
SİYASET BİLİMİ**

DERLEYENLER

SELİN TÜRKEŞ-KILIÇ, DAMLA CİHANGİR-TETİK

Babama...

Selin Trkeř-Kılıç

Derin İris ve Deniz Jan'a...

Damla Cihangir-Tetik

İçindekiler

ix Derleyenler ve Yazarlar

xv Sunuş
PROF. DR. İLTER TURAN

xix Önsöz
PROF. DR. MELTEM MÜFTÜLER-BAÇ

1 BİRİNCİ KISIM Giriş

3 1 Uluslararası İlişkilerde Bir Öğretim/Öğrenim Aracı Olarak Simülasyonlar

SELİN TÜRKES-KILIÇ, DAMLA CİHANGİR-TETİK

11 2 Uluslararası İlişkiler Eğitiminde Katılımlı ve Aktif Öğrenme Teknikleri: Örnekler, Farklı Tasarımlar ve Uygulama Alanları

İSMAİL ERKAM SULA

29 İKİNCİ KISIM Uluslararası Örgütler

31 3 AB Kurumlarında Uluslar Üstü ve Hükümetler Arası Karar Alma Süreçleri: Olağan Yasama Süreci ve AB Konseyi Simülasyonları

SELİN TÜRKES-KILIÇ, KIRAL ATAÇ

53 4 İstihdam, Sosyal Politika, Sağlık ve Tüketici İşleri Konseyi Yapılandırmasına (EPSCO) Simülasyon Tekniği Uygulanması

RAHİME SÜLEYMANOĞLU-KÜRÜM

71 5 Model Birleşmiş Milletler (MUN) Simülasyonu Dersi Tasarımı ve Uygulanması

DAMLA CİHANGİR-TETİK

91 6 NATO'da Yeni Dönem: Geleceğin Savaşları Bağlamında Savaş Oyunları ve Simülasyon

SUAT DÖNMEZ

109 ÜÇÜNCÜ KISIM Uluslararası İlişkiler Teorileri, Uyuşmazlık Analizi ve Tarih Uygulamaları

- 111 7** Tarihsel Uluslararası İlişkiler Pedagojisine Batı Dışından Bakmak: Anadolu Beylikleri Simülasyonu

SEÇKİN BARIŞ GÜLMEZ

- 129 8** Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü Yetkinlikleriyle Simülasyon Kullanımı

MELTEM ERSOY

- 147 9** Savaş ve Çatışma Üzerine Simülasyon Uygulamaları

BATURAY YURTBAY

- 163 10** Disiplinler Arası Derslerde Simülasyon Oyunlarının Kullanılması: Uluslararası İlişkiler ve Tarih Öğretiminde Etkin Eğitim Yöntemleri

AYLİN ECE ÇİÇEK

177 DÖRDÜNCÜ KISIM Siyaset Bilimi Uygulamaları

- 179 11** Kırılgan Demokrasilerde Dönüşüm: Anayasal Değişim ve Referandum Süreci Simülasyonu

YÜKSEL ALPER ECEVİT, ŞEYMA CENGİZ

- 195 12** Soğuk Savaş Sonrası Türkiye’de Siyasal Hayat: 1991 Genel Seçimleri

MURAT ARSLAN

209 BEŞİNCİ KISIM Öğrenenlerin Perspektifi

- 211 13** Simülasyonlarda Öğrenci Deneyimleri ve İyi Uygulama Örneği Olarak Model Birleşmiş Milletler

EGE SÜREK, BERİL PAMİR

DERLEYENLER

SELİN TÜRKEŞ-KILIÇ

Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü'nde öğretim üyesidir. Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden lisans (2004), Sabancı Üniversitesi Siyaset Bilimi bütünlük doktora programından doktora derecesini (2012) almıştır. Doktora sürecinde değişim öğrencisi olarak Exeter Üniversitesi, İngiltere'de; TÜBİTAK BİDEB Yurt Dışı Araştırma bursuyla Oslo Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi ARENA, Norveç'te ve sonrasında Marie Curie araştırmacısı olarak Deusto Üniversitesi, İspanya'da araştırmalarını sürdürmüştür. Avrupa Komisyonu 7. Çerçeve programı içindeki uluslararası RECON ve SPBuild projelerinde araştırmacı olarak çalışmıştır. Türkeş Kılıç, Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen EUDIOC Jean Monnet Modülünün (2019-2022) yürütücülüğünü yapmış, EUTHPART Jean Monnet Modülünde (2022-2026) ve "Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Politika Yapım Sürecini Anlamada Elit Sosyolojisinin Rolü" başlıklı TÜBİTAK 1001 projesinde (2022-2025) ortak araştırmacı olarak görev almıştır. Çalışma alanları uluslararası ilişkiler kuramları, aktif öğrenme yöntemleri, Avrupa Birliği, Türk Dış Politikası ve söylem analizidir.

DAMLA CİHANGİR-TETİK

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (SBF), Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde doktor öğretim üyesidir. 2017'de Sabancı Üniversitesi'nden Siyaset Bilimi doktora derecesini almıştır. Doktora tez çalışmasını, Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye'nin dış yardımları, kalkınma ve iş birliği politikaları üzerine tamamlamıştır. Uluslararası Şeffaflık Derneği (Transparency International), İstanbul Politikalar Merkezi (İPM) ve İktisadi Kalkınma Vakfı'nda (İKV) uzman ve proje koordinatörü olarak çalışmıştır. Başlıca çalışma alanları, AB yönetimi ve entegrasyonu, AB ve Türk dış politikası, kalkınma ve iş birliği politikaları, demokratikleşmeyle siyasette şeffaflıktır. *Journal of European Integration* ve *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*'te makaleleri yayımlanmış; *Palgrave*, *Routledge* ve *Lexington* yayınevleri tarafından AB'de iyi yönetim, demokratikleşme ve şeffaflık, Türkiye, AB ve ABD dış politikaları ve TBMM'nin iç yönetimi alanlarında basılmış kitaplarda bölümler kaleme almıştır. İlk yüksek lisans derecesini *Jean Monnet* bursuyla Avrupa Çalışmaları üzerine King's College London'dan (2008), ikinci yüksek lisansını da Güneydoğu Avrupa Çalışmaları üzerine Atina Üniversitesi'nden (2009) almıştır.

YAZARLAR

AYLİN ECE ÇİÇEK

Sabancı Üniversitesi'nden Siyaset Bilimi alanında doktora derecesine sahiptir. Lisans eğitimini Güney Kaliforniya Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler dalında tamamladı ve yüksek lisans eğitimine Viyana Diplomatik Akademisi'nde devam etti. Yüksek lisans tezi, tarih ve uluslararası ilişkiler disiplinlerini güç dinamikleri çatısı altında birleştiren disiplinler arası bir araştırmaydı. Doktora tezi küresel yönetim çatısı altında güç dinamikleri ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki Oylama modellerinin analizi konusunda nitel bir çalışmaydı. Doktora çalışmaları sırasında birçok uluslararası araştırma projesinde çalıştı. Milli Savunma Üniversitesi Atatürk Stratejik Araştırmalar Merkezi, Hava Harp Akademisi, Yeditepe Üniversitesi ve Sabancı Üniversitelerinde misafir öğretim görevliliği yapmıştır. Halen İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde dr. öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırma ilgi alanları küresel yönetim ve uluslararası kuruluşlar etrafında yoğunlaşmaktadır.

BATURAY YURTBAY

Yeditepe Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde okurken, Sosyoloji Bölümü'nde çift anadal yaptı ve iki ayrı lisans derecesiyle mezun oldu. Yüksek lisansını King's College London'da Savaş Çalışmaları Bölümü'nde yaptı ve onur derecesi ile mezun oldu. İkinci yüksek lisansını (tezsiz) St. Andrews Üniversitesi'nde Terörizm Çalışmaları bölümünde yaptı. Ek olarak, yalnızca King's College London mezunlarına verilen ve üç yıllık bir eğitimi kapsayan "The Associateship of King's College (AKC)" ünvanını aldı. Doktora çalışmaları için Yeditepe Üniversitesi ve Oxford Üniversitesi'nde eğitim alarak doktora sürecini İstanbul ve Londra'da geçirdi. Yeditepe Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü bünyesinde, "Devletlerin Uluslararası Terörizme Karşı Kurumsal Yanıtları ve Terör Mağdurlarının algıları: İstanbul 2003 ve Londra 2005 terör Saldırıları" isimli teziyle doktor ünvanını aldı. Kendisi iyi derecede İngilizce, Almanca ve Çince (Mandarin), orta düzeyde Fransızca bilmektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi'nde, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde dr. öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

BERİL PAMİR

Beril Pamir, Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 2019 yılında yüksek onur derecesiyle mezun olmuş ve daha sonra yüksek lisansını 2021 yılında Sabancı Üniversitesi'nde Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü alanında tamamlamıştır. Çalışma hayatına pazarlama ve reklamcılık ajansında asistan proje ve müşteri yöneticisi olarak adım atmıştır. Bu rolünde, global bir markanın sadakat platformu özelinde marka yönetimi ve marka iletişimi üzerine yoğunlaşmasının yanı sıra içerik üretimi ve içerik yazarlığı yapmıştır. Şu anda Four Seasons Hotels İstanbul'daki pazarlama yöneticisi pozisyonunda halkla ilişkiler, pazarlama iletişimi ve sosyal medya odaklı olarak görevini sürdürmektedir.

EGE SÜREK

Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünden 2019 yılında yüksek onur derecesiyle mezun olan Ege Sürek, 2021 yılında Sabancı Üniversitesi'nde Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü yüksek lisans programını tamamlamıştır. Çalışma hayatına insani yardım ve izleme ve değerlendirme alanlarında çalışan bir danışmanlık şirketinde stajyer olarak başlamış ve aynı şirkette daha sonra proje görevlisi olarak çeşitli uluslararası kurumlarla projeler yürütmüştür. Daha sonra kalkınma alanında çalışan bir sivil toplum kuruluşunda proje görevlisi olan Sürek, Ekim 2021 itibarıyla iş dünyasını temsil eden bir sivil toplum kuruluşunda proje uzmanı olarak görev almaktadır.

İSMAİL ERKAM SULA

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesidir. Uluslararası İlişkiler alanında doktora derecesini 2017 yılında Bilkent Üniversitesi'nden almıştır. Başlıca araştırma alanları dış politika analizi, bilimsel araştırma yöntemleri, uluslararası ilişkiler kuramları ve Uluslararası İlişkilerde aktif öğretim teknikleridir. Bu alanlarda lisans ve lisansüstü seviyede dersler vermekle birlikte, çeşitli akademik yayınları, seminerleri ve konferans bildirileri bulunmaktadır. TÜBİTAK tarafından desteklenmiş olan Foreign Policy Analysis and Quantitative Research Methods başlıklı araştırma projesiyle 2018-19 yılında Harvard Üniversitesi Institute for Quantitative Social Science'ta doktora sonrası araştırmacı olarak çalışmıştır. 2022-25 yılları arasında Avrupa Birliği tarafından desteklenen GRADEU başlıklı küresel risklerin yönetimi ile ilgili Jean Monnet Module projesini yürütmektedir. Sula, 2021 yılından bu yana T.C. Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi bünyesinde yürütülen diplomasi simülasyonlarının tasarımı ve uygulanması konularında akademik danışman olarak görev almaktadır. Ayrıca, Uluslararası Göç Örgütü (UN-IOM) Türkiye Ofisi bünyesinde "E-Öğrenim Sistemleri, İnteraktif Eğitim Materyallerinin Geliştirilmesi" konusunda bağımsız danışman olarak görev almaktadır.

KIRAL ATAÇ

Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden yüksek onur derecesi ile yüksek lisanstan mezun olmuştur (2022). Lisans derecesinde Erasmus+ öğrenci değişim programı ile bir dönem Wrocław Üniversitesi'nde eğitim hayatına devam etmiştir (2016). Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun olduktan sonra 2018-2022 yılları arasında Selin Türkeş-Kılıç'ın yürüttüğü 'European Union: Deeper Integration by Overtaking Crisis' başlıklı Jean Monnet Modül projesinde proje asistanı olarak çalışmıştır. İstek Acıbadem Anadolu Lisesi Uluslararası Bakalorya Diploma Programı'nda 2021-2023 yılları arasında Global Politics (Küresel Siyaset) dersini vermiştir.

MELTEM ERSOY

Doktorasını George Mason Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde tamamladı. Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden lisans derecesini alan Ersoy, Sabancı Üniversitesi Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü bölümünden yüksek lisans derecesini aldı. ve Boğaziçi Üniversitesi, Okan Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve University for Peace'te Siyaset Bilimi, Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Çatışma Çözümleri alanlarında dersler verdi. Müzakere, arabuluculuk, iletişim konularında danışmanlık ve eğitmenlik yapıyor. Kültür sanat röportajları ve yazıları *Artfulliving*, *Art Unlimited*, *Yazarlar Kulübü* gibi platformlarda yayınlanıyor.

MURAT ARSLAN

2005 yılında Galatasaray Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını aynı üniversitede tamamladı. Doktorasını Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü'nde yaptı. Doktora tezi 2019 yılında İletişim Yayınları tarafından *Süleyman Demirel* adı ile kitaplaştırıldı. Halen aynı bölümde öğretim üyesidir. Türkiye'de Siyasal Hayat, Türk Düşünce Tarihi, Osmanlı Modernleşmesi ve Avrupa Tarihi konuları üzerine çalışmaktadır.

RAHİME SÜLEYMANOĞLU-KÜRÜM

Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim üyesidir ve Avrupa Birliği ve Ötesinde Feminist Epistemik Adalet (FEJUST) Jean Monnet Kürsüsü başkanıdır. Lisans derecesini Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünden 2005 yılında, yüksek lisans derecesini de Uluslararası Hukuk Alanında Nottingham Üniversitesi'nde 2006 yılında tamamlayan Süleymanoğlu-Kürüm, doktorasını da Nottingham Üniversitesi Politika ve Uluslararası İlişkiler alanında 2012 yılında almıştır. Halen Nottingham Disiplinlerarası Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Merkezi (NICEP) ortak üyesidir olan Süleymanoğlu-Kürüm Avrupalılaşma, Avrupa Birliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları, diplomaside toplumsal cinsiyet ve diplomaside elit sosyolojisi alanlarında araştırmalar yapmaktadır. 2019 yılında Routledge yayınevi tarafından yayınlanan *Conditionality, the EU and Turkey* kitabının yazarı, 2021'te Palgrave Macmillan tarafından yayınlanan *Feminist Framing of Europeanisation* kitabının editörüdür. Makaleleri *Geopolitics*, *Political Studies Review*, *Third World Quarterly* ve *Journal of Common Market Studies* gibi yüksek etki faktörlü dergilerde yayınlanmıştır.

SEÇKİN BARIŞ GÜLMEZ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde Doçent olarak görev yapmaktadır. Daha önce Koç Üniversitesi'nde doktora sonrası araştırmacı ve Warwick Üniversitesi'nde yarı zamanlı öğretim üyesi olarak çalışmıştır. Lisans ve yüksek lisansını Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamlayan Gülmez, doktorasını 2014 yılında Londra Üniversitesi Royal Holloway kolejinde almıştır. Araştırma alanları genel olarak diploması, dış politika ve uluslararası ilişkiler öğretimi üzerinedir.

SUAT DÖNMEZ

Doktora eğitimini Ankara Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında tamamlamıştır. 1997 yılında Bosna Hersek'te NATO Barış Gücü Operasyonlarında Harekat Analiz sorumlusu olarak, 1998-2001 tarihleri arasında Belçika'da NATO karargahında Barış İçin Ortaklık Programında eski Doğu Bloku ülkelerine danışmanlık görevlerini yürütmüştür. 2003 yılında ABD'de CENTCOM Karargahında görev almış, 2005-2006 yılları arasında Bosna Hersek'te yürütülen Avrupa Birliği ATHEA Harekatında Komutan yardımcısı görev yapmıştır. 2009-2012 yılları arasında Brüksel'de NATO Karargahı görevinde NATO'nun Libya Harekatı, Kosova'da yürütülen KFOR Barış Gücü harekatı ve Afganistan'daki ISAF harekatlarının planlama çalışmalarında görev almıştır. Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Çatışmalar ve müdahaleler, Kriz yönetimi konularında çalışmalar yapmakta olup, çeşitli NATO tatbikatlarında Mentor olarak ve harekat planlama konularında danışmanlıklar yapmış, Almanya NATO Okulu, TSK Harp Akademileri, TSK Harp Oyunu ve Simülasyon Merkezi, TSK Terörle Mücadele Merkezi ve TSK Barış için Ortaklık Merkezi'nde ders ve konferanslar vermiştir. Dönmez, halihazırda İstanbul Topkapı Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölüm başkanıdır.

ŞEYMA CENGİZ

Şeyma Cengiz lisans eğitimini Çukurova Üniversitesinde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü'nde 2020 yılında tamamlamıştır. Aynı yıl yüksek lisans eğitimi için başladığı Çukurova Üniversitesi Uluslararası İlişkiler programında eğitimine devam ederken Güney Kore'nin Seul şehrinde de akademik çalışmalar yürütmüştür. Parti sistemleri, karşılaştırmalı siyaset, demokratikleşme ve küreselleşme alanındaki çalışmalara ilgi duymaktadır.

YÜKSEL ALPER ECEVİT

2013 yılında Binghamton Üniversitesinden Siyaset Bilimi doktorasını aldıktan sonra 2013-2017 Bahçeşehir Üniversitesi, 2017-2023 yıllarında Çukurova Üniversitesi çalışan Ecevit, halen Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde doçent olarak görev yapmaktadır. Araştırma alanları siyasi partiler, seçim sistemleri, siyasal davranış, nicel metodoloji ve oy verme hakkıdır. Ecevit, *Party Politics*, *Political Research Quarterly*, *International Political Science Review* ve *Parliamentary Affairs* dergilerinde makaleleri ve Routledge yayınevi tarafından basılmış kitaplarda Türkiye'de adli kurumlara duyulan güven ve siyasi partiler üzerine yazılmış bölümleri vardır.

Sunuş

Simülasyonları konu edinen bir kitaba bir sunuş yazısı yazmak beni heyecanlandırdı; öğrencilik yıllarımda yaşadığım bir tecrübeyi hatırlattı. 1960 yılında o sırada Amerika Birleşik Devletleri'nde öğrencisi olduğum Oberlin Koleji'nde, Demokrat Parti'nin başkan adayını belirleyecek ulusal parti kongresinin benzerini düzenlemiş ve daha Kennedy resmen aday olmadan bizler onu aday seçmiştik. Öğrenciler tarafından düzenlenen bu faaliyet, tamamen gerçek olayın izlediği yolu izlemişti. Eyalet delegasyonları oluşturulmuş, muhtelif baskı grupları kongreyi etkilemek üzere hazırlıklara girişmiş, eyalet delegasyonları arasında karşılıklı oy pazarlıkları yapılmış ve nihayet ulusal kongre toplanarak başkan adayını belirlemişti. Tabii o yıllarda yaptığımız işin, daha sonraki yıllarda yaygın olarak kullanılmaya başlanacak bir simülasyon uygulaması olduğunun farkında değildik. Ama "oyuna" katılan öğrencilerden biri olarak, Amerikan başkanlık seçimi süreci hakkında bir bölümünü 60 yıl sonra dahi hatırlayabildiğim çok şey öğrendiğimi söyleyebilirim. Bütün bu yaptıklarımız sıradan bir derste bize hoca tarafından anlatılsaydı, ne olayı bu derece canlı yaşayarak öğrenecek ve anlayacak, ne de aradan bu kadar süre geçtikten sonra hatırlayacaktım.

Bana geçmişi de hatırlatan heyecanımın kaynağı, genç meslektaşlarının bir kısmını kendilerinin geliştirdikleri bir kısmını da uyarladıkları simülasyon çalışmalarını paylaşan bir derlemeyi yayınlamalarıdır. Kitabı okuyunca sizin de göreceğiniz gibi, uluslararası ilişkiler öğretiminde simülasyon çalışmaları günümüzde ülkemizde de öğretimi güçlendirecek bir araç olarak kullanılıyor ve kullanımı yaygınlaşıyor. Ümit edilir ki, bu çalışma simülasyon yöntemini henüz uygulama fırsatı bulamamış meslektaşların merakını uyandırsın, daha yaygın kullanımını teşvik etsin.

Sosyal bilimlerin muhtelif alanlarında yeni öğretim tekniklerinin yaygın kullanıma girmesi önemlidir. Meslek hayatına “takrir” ya da hocanın ders anlatması ile başlayan bir akademisyen olarak, bu yöntemin her zaman istenen sonucu vermediğine muhtelif vesilelerle şahit olduğumdan dolayı, öğrencinin çok yönlü yetişmesini sağlayacak yöntemlerin ne kadar önemli olduğunun bilincindeyim. Bu sözlerimle takrir yöntemini küçümsüyor değilim. Günümüzde de öğretimin temel araçlarından birini oluşturmaya devam ediyor, öğrencinin yetişmesinde önemli bir paya sahip. Ancak kişiye sadece bilgi aktarılması ile yetinen bir yaklaşım yeterli olmayabiliyor, farklı yöntemlerle takviye edilmesi öğrencinin daha mükemmel yetişmesi imkânını sağlıyor. Nitekim elinizdeki kitabın muhtelif bölümlerinde ifade edildiği gibi, simülasyon yöntemi bireyi çok yönlü geliştiriyor, zenginleştiriyor. Kişiye araştırma yapma, ekip halinde çalışma, kendini başkalarının yerine koyarak düşünme ve davranma, müzakere yapma, kriz yönetme, topluluk önünde konuşma ve geniş çerçeveli-çok boyutlu düşünebilme dahil zengin bir beceriler demeti kazandırıyor.

Bir öğretim üyesi ve eski bir üniversite yöneticisi olarak sık sık gerek öğrenciler gerek veliler tarafından verdiğimiz öğretimin ne işe yaradığı sorusuna muhatap oluyorum. Bu soruya verilecek cevaplar ne kadar somut olursa, sanıyorum soruyu soranlar açısından o kadar daha tatmin edici ve inandırıcı bulunuyor. Simülasyon aracılığıyla öğrencinin kazandığı donanım ve becerilerden söz etmenin bu çerçevede her zaman faydası olacağını örneklerle açıklamaya çalışayım. Şöyle düşünün; siz bir üniversite yöneticisiniz ve öğrencinin burs başvurularının samimi bir ihtiyaçtan kaynaklandığını saptamayı, böylece kıt kaynakların sadece ihtiyacı olana verilmesini sağlamayı öngören bir yönetmelik kaleme aldınız. Ya da bir şirket yöneticisiniz. Personelin moralini yükseltmek için çalışanları maddi olarak veya daha uzun izinlerle ödüllendirmeye dönük bir kurallar dizisi hazırladınız. Bu

girişiminizi yürürlüğe sokmadan önce bir simülasyon çalışması yapmanız, karşılaşacağınız sorunların ve koyduğunuz kuralların nasıl aşılacak isteneceğini belirlemede size yol gösterecektir. Şüphesiz böyle bir uygulama sizin her türlü kural boşluğunu aşmanıza imkân vermez. Yine de birçok sorunu peşinen öngörmenize ve gerekli tedbirleri almanıza imkân sağlayabilir. Örneğin, aslında geniş maddi imkânları olan bir öğrenci velisi burs indirimi için sizin yönetmelikte düşünemediğiniz, dolayısıyla öngörmediğiniz ama dikkatiniz çekilince kolayca engelleyebileceğiniz bir yola başvurabilir mi? Bu soruyu cevaplamanızda bir simülasyon uygulamasında “paragöz veli” rolünü vereceğiniz oyuncular size yardımcı olabilir. Aynı şekilde, şirketin pek de çalışkan olmayan bir personelinin ödül almak için kendisini başarılı göstermesine imkân sağlayacak kuralların öngörmediği durumlar var mıdır? Önceden yürütülecek bir simülasyon bu konuda size oldukça güvenilir fikirler verebilir, hata yapmanızı engellemeye yardımcı olabilir.

Gerçek hayatta başvurulabilecek simülasyon örneklerini çoğaltabiliriz. Örneğin, simülasyon çalışmalarından yararlanabilecek yapıların başında devlet kurumları gelir. Savunma ve dış ilişkiler alanlarında simülasyon tekniklerinin kullanıldığı biliniyor. Fakat belki çok daha fazla kullanılmaları gereken alanlardan biri yasa tasarılarıdır. Yasalar çoğu zaman belirli sonuçları gerçekleştirmek için çıkarılır. Ancak sık sık farklı sonuçlar ortaya çıktığı ya da amaçlananın yanında hiç öngörülmemen durumlarla karşılaşıldığı biliniyor. Yasa tasarıları tasarının etkilediği tüm aktörlerin temsil edildiği simülasyona tabi tutulsa, daha tatmin edici bulunacaklarından ve daha az değişiklik ihtiyacı duyulacağından kuşku duyulmamalıdır.

Öğrenci merkezli, pasife ek olarak aktif öğretimin yaygınlaştırılmasını amaçlayan bir yöntemi tanıtmayı amaçlayan bir kitap üzerinde düşündüğümüz zaman, taşıdığı potansiyelin çok daha kapsamlı olduğu, bir düşünce tarzı ya da yaklaşımı barındırdığını görüyorsunuz. Şüphesiz yapılacak her iş için bir simülasyon yapmak mümkün değildir. Ama simülasyon deneyimi yaşanmasının bireye sağladığı kazançlar, örneğin araştırma becerileri, empati ya da kendisini başkasının yerine koyabilme ve yukarıda sıraladığımız diğer beceriler, kişinin her zaman görevini yaparken kullanabileceği donanımlardır. Dolayısıyla genç meslektaşlarım bu kitabı salt uluslararası ilişkiler hocalarının aktif öğretimi daha yoğun kullanmaları açısından değil, hem her türlü sosyal bilim alanında çalışan öğretim üyeleri hem de hayatta yönetim sorumluluğu yüklenen okuyucular tarafından ufuk açıcı nitelikte olarak

değerlendirmeliler. Bu çalışmayı, hocaların derslerde kullanabileceği çok sayıda simülasyon çalışmasının izlemesini temenni ederim. Yöntemi yeterince tanımayan meslektaşlar için yaz aylarında haftalık kurslar düzenlenmesi de herhalde yöntemin daha yaygın kabul görmesi ve kullanılmasını sağlamakta yararlı olacaktır.

Kitabın değerli editörlerine ve yazarlarına teşekkür ediyorum, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

EMERİTÜS PROF. DR. İLTER TURAN
SİYASET BİLİMİ VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ

Önsöz

Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, ana bilim dalları iç içe geçmiş bir Sevrimleşme, ortak kuramsal çerçeve, ortak yöntemler ve eğitim süreçleri ile en hızla gelişmekte olan sosyal bilim dallarıdır. Hem dünyada hem Türkiye’de bu alanlarda çalışan bilim insanlarının sayısı hızla artmakta, özellikle Türkiye’de uluslararası ilişkiler alanında eğitim gören öğrencilerin sayısı da yükselmektedir. Bundan 30 yıl öncesine dönersek uluslararası ilişkiler Türkiye’de göreceli olarak daha yeni gelişmekte olan bir ana bilim dalı olarak görünmektedir.

Uluslararası ilişkiler ana bilim dalı son 60 senede siyaset bilimi şemsiyesi altından çıkarak ayrı bir ana bilim dalı olarak güçlenmiş ve kendi metotları, kuramları ile ayrı bir kulvarda ilerlemeye başlamıştır. Uluslararası ilişkiler ana bilim dalı bir yandan kuramsal olarak gelişirken, iki büyük tartışma bu alanın temel dinamiklerini oturtmuştur. Hem kuramsal hem de yönetsel farklılıkların ön planda olduğu bu tartışmalar, uluslararası ilişkiler alanında eğitim alan bütün öğrencilerin öğrenmek zorunda oldukları kavramları ve yöntemleri belirlemektedir. Bir yandan kuramsal çerçeveyi öğrenen öğrenciler, bir yandan da yöntem eğitimini alarak siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler ana bilim dallarında uzmanlaşırlar. Öte yandan hem siyaset bilimi hem de uluslararası ilişkiler ana bilim dalları aynı zamanda uygulama alanları çok geniş olan bilim dalları olduğu için, bu alanlarda eğitim alan öğrencilerin eğitim hayatları boyunca edindikleri yeti ve tecrübeleri nasıl ve hangi ortamlarda kullanabilecekleri ile ilgili bir fikir edinebilmeleri gerekmektedir. Soyut kavramlara hâkim olan öğrencilerin daha sonra bu

soyut düşünce tarzını gerçek hayattaki olayları analiz edebilmeleri için kullanabilmeleri ise elzem bir yetenektir. Buna ek olarak hızla değişmekte olan üniversite eğitim sistemi, iş dünyasında önem kazanan yetilerin farklılaşması ise üniversite eğitimine yeni sorunsal getirmektedir.

Uluslararası ilişkiler alanındaki en büyük profesyonel dernek olan *International Studies Association*'ın (ISA) 1959 yılında kurulması ve her sene düzenli olarak yapılan uluslararası ISA konferansları ile de bu alanın hızla gelişmesi ise uluslararası ilişkiler ana yazımını küresel boyutta ciddi anlamda geliştirmiştir. Bu konferanslarda uluslararası ilişkiler eğitimi, pedagojisi ve değişik eğitim stilleri ayrı panellerde ele alınmakta ve önde gelen uluslararası ilişkiler dergilerinde eğitim ve pedagoji bölümleri de yayınlanmaktadır. Uluslararası boyutta gelişmekte olan bu alan ile ilgili ise Türkiye'de göreceli olarak bir boşluğun olduğunu gözlemlemek mümkündür. Tam bu nedenle, bu derleme kitabın hem bu boşluğu dolduracağını hem de öğrenci odaklı eğitim yöntemleri ile ilgili beklentileri etkileyeceğini beklemekteyim.

Doç. Dr. Selin Türkeş-Kılıç ve Dr. Damla Cihangir-Tetik'in beraber derledikleri bu özenli çalışma aslında tam olarak, öğrenci odaklı bir yaklaşımla uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi ana bilim dallarında öğrencilere farklı bir öğrenme sistemi sunma amacını taşımaktadır. Z kuşağı artık tek taraflı bir öğrenme sistemi ile tatmin olmayan, değişik öğrenme araçlarını kullanmak isteyen ve daha önceki kuşaklardan farklı istekleri olan bir grup. Öğrenci talepleri ve üniversitelerden alınan eğitim ile ilgili beklentiler hızla değişmektedir. Buna paralel olarak ise dünya koşulları da hızla yeniden şekillenmektedir. Eğitim, öğrenim süreçleri de özellikle Covid-19 Pandemisinin getirdiği sorunlar ve yeniden yapılanmakta olan iş dünyasının talepleri ile bir gözden geçirme sürecinde. Bu gözden geçirme süreci ise eski eğitim yöntemlerinin giderek daha fazla sorgulandığı ve öğretim üyesi-öğrenci ikili dinamiklerinin farklı yönler evirilmekte olduğu bir dönemden geçmekte. Bu açıdan, elimdeki bu derleme kitabı bütün bu arayışlara yönelik cevaplar içeren çok değerli bir kaynak olarak görmekteyim.

Derleme kitabın içindeki bütün bölümler kitabın temel araştırma sorusu ve kapsamına uygun olarak yazıldı ve simülasyon yöntemlerini kullanarak siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler eğitiminin yeniden şekillenerek daha öğrenci dostu haline getirilmesinin yollarını öne sermektedir.

Değerli genç bilim insanlarının bir araya gelerek siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler ana bilim dallarındaki eğitim ve öğrenme süreçlerine

simülasyonlar ve öğrenci odaklı anlayış ile yeni bir soluk getirdikleri bu derleme kitabı, Türkiye'deki siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler ana yazımına yöntemsel boyutta katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda, genç yeni nesillere ise farklı öğrenme süreçleri ile daha katılımcı bir eğitimin kapılarını açmaktadır. Derleme kitaba katkıda bulunan her bir bilim insanını ve kitabı derleyen Doç. Dr. Türkeş-Kılıç ve Dr. Cihangir-Tetik'i tebrik ediyor ve başarılarının devamını diliyorum.

PROF. DR. MELTEM MÜFTÜLER-BAÇ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ

